

BIBLIOGRAFIA

- Adams S.L., Waskel S.A. (1993). *Late Onset Alcoholism: Stress or Structure.* „The Journal of Psychology”, 127(3), s. 329–334.
- Agrawal A., Heath A.C., Lynskey M.T. (2011). *DSM-IV to DSM-5: the impact of proposed revisions on diagnosis of alcohol use disorder.* „Addiction”, 106, s. 1935–1943.
- Alarcon G.M., Edwards J.M., Menke L.E. (2011). *Student Burnout and Engagement: A Test of the Conservation of Resources Theory.* „The Journal of Psychology”, 145(3), s. 211–227.
- American Psychiatric Association (2013). Highlights of Changes from DSM-IV-TR to DSM-5. „American Psychiatric Publishing”.
- American Psychiatric Association (2013a). Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders. Fifth Edition. DSM-5, *American Psychiatric Publishing*.
- Anderson P. (2007). *Alkohol w Europie: raport z perspektywy zdrowia publicznego: przedłożony Komisji Europejskiej: Instytut Badań nad Alkoholem.* Warszawa: Wydawnictwo Edukacyjne Parpamedia.
- Andrews, D., Kramer, R., Klumper, L. (2012). *A Qualitative Exploration of Individuals’ Motivators for Seeking Substance User Treatment.* W: *Substance Use & Misuse*, 47, s. 1224–1233.
- Atkinson R.M. (1994). *Late onset problem drinking in older adults.* „International Journal of Geriatric Psychiatry”, 9, s. 321–326.
- Bakuła A. (2003). *Dlaczego łamią abstynencję?* „Świat Problemów”, 10.
- Beck A.T., Wright F.D., Liese B.S. (2007). *Terapia poznawcza uzależnień.* Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Beck J.S. (2012). *Terapia Poznawczo-Behavioralna.* Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Becker, H.S. (2009). *Outsiderzy – studia z socjologii dewiacji.* Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Berking M., Margraf M., Ebert D., Wupperman P., Hofmann S.G., Junghanns K. (2011). *Deficits in Emotion-Regulation Skills Predict Alcohol Use During and After Cognitive-Behavioral Therapy for Alcohol Dependence.* „Journal of Consulting and Clinical Psychology”, 79 (3), s. 307–318.
- Bętkowka-Korpała B. (2009). *Uzależnienia w praktyce klinicznej. Zagadnienia diagnostyczne.* Warszawa: PARPAMEDIA.

- Bętkowska-Korpała B., Gierowski J.K., Ryniak J. (2012). *Profile osobowości w modelu Wielkiej Piątki u osób uzależnionych od alkoholu rozpoczęjących leczenie.* „Alkoholizm i Narkomania”, 25(2), s. 151–165.
- Bętkowska-Korpała B. (2013). *Osobowościowe uwarunkowania dynamiki zdrowienia u osób uzależnionych od alkoholu.* Kraków: Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum.
- Bętkowska-Korpała B. (2015). *Dynamics of neuroticism in the healingprocessof individualsaddicted to alcohol.* „HealthPsychology Report”, 3(1), s. 69–84.
- Bętkowska-Korpała B., Gąsior K., Maciek-Haściło B., Ryniak J. (2016). *Krótkoterminowa terapia par. Proces zdrowienia w uzależnieniu.* Warszawa: PARPA.
- Bieńkowski P. (2013). *Zastosowanie naltreksonu w terapii uzależnienia od alkoholu – aspekty farmakologiczne.* „Psychiatria Polska”, 47(1), s. 117–126.
- Biologiczne uwarunkowania podatności na alkohol. *Grupy specjalnego ryzyka.* (2011). Raport ICAP 10.
- Bisaga A., Wojnar M. (2012). *Farmakologiczne leczenie uzależnień, w: Uzależnienie od narkoków. Podręcznik dla terapeutów,* P. Jabłoński (red.). Warszawa: Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii.
- Blankers M., Koeter M.W., Schippers G.M. (2011). *Internet Therapy Versus Internet Self-Help Versus No Treatment for Problematic Alcohol Use: A Randomized Controlled Trial.* „Journal of Consulting and Clinical Psychology”, 79 (3), s. 330–341.
- Blankers M., Koeter M., Schippers G.M. (2009.) *Evaluating real-time Internet therapy and online self-help for problematic alcohol consumers: a three-arm RTC protocol.* „BMC Public Health”, 9 (16), s. 348–60.
- Blum L.N., Nielsen N.H., Riggs J.A. (1998). *Alcoholism and Alcohol Abuse among Women: Report of the Council on Scientific Affairs.* „Journal of Women’s Health”, 1 (7), s. 861–871.
- Bogucka-Bonikowska A., Ścińska A., Habrat B., Kulka A., Kostowski W., Bieńkowski P. (2001). *Preferencja smaku słodkiego jako marker ryzyka alkoholizmu.* „Alkoholizm i Narkomania”, 14(4), s. 461–469.
- Bogucki M., Gierczyński J., Gryglewicz J. (2013). *Ekonomiczne aspekty skutków picia alkoholi w Europie i Polsce.* Warszawa: Uczelnia Łazarskiego.
- Brady K.T., Sonne S.C. (1999). *The role of stress in alcohol use, alcoholism treatment, and relapse.* „Alcohol Research and Health”, 23 (4), s. 263–271.
- Brennan P.L., Moos R.H. (1991). *Functioning, life context, and help-seeking among late-onset problem drinkers: comparisons with nonproblem and early-onset problem drinkers.* „British Journal of Addiction”, 86, s. 1139–1150.
- Briones E., Robbins M.S., Szapocznik J. (2008). *Brief strategic family therapy: Engagement and treatment.* „Alcoholism Treatment Quarterly”, 26 (1–2), s. 81–103.
- Brotheridge C.M., Lee R.T. (2002). *Testing a Conservation of Resources Model of the Dynamics of Emotional Labor.* „Journal of Occupational Health Psychology”, 7(1), s. 57–67.
- Brown, S. (1992). *Leczenie alkoholików.* Warszawa: IPiN.
- Brzeziński J. (2004). *Metodologia badań psychologicznych.* Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN.

- Buchwald P. (2010). *Test anxiety and performance in the framework of the conservation of resources theory*. „Cognition, Brain, Behavior. An Interdisciplinary Journal”, 14(4), s. 283–293.
- Bujalski M. (2011). *Bariery w dostępie do leczenia osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków Komunikat z polskich badań IATPAD*. „Alkoholizm i Narkomania”, 53(1), s. 42–46.
- Burtscheidt W., Wölwer W., Schwarz R., Strauss W., Gaebel W. (2002). *Out-patient behaviour therapy in alcoholism: treatment outcome after 2 years*. „Acta Psychiatrica Scandinavica”, 106 (3), s. 227–232.
- Burtscheidt W., Wölwer W., Schwarz R., Strauss W., Löll A., Lüthcke H., Redner C., Gaebel W. (2001). *Out-patient behaviour therapy in alcoholism: relapse rates after 6 months*. „Acta Psychiatrica Scandinavica”, 103 (1), s. 24–29.
- Buxakowski M. (1974). *Badania katamnestyczne nad wynikami leczenia odwykowego alkoholików*. Warszawa: Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich.
- Chen S., Westman M., Eden D. (2009). *Impact of Enhanced Resources on Anticipatory Stress and Adjustment to New Information Technology: A Field-Experimental Test of Conservation of Resources Theory*. „Journal of Occupational Health Psychology”, 14(3), s. 219–230.
- Chen S., Westman M., Hobfoll S.E. (2015). *The Commerce and Crossover of Resources: Resource Conservation in the Service of Resilience*. „Stress and Health”, 31(2), s. 95–105.
- Chodkiewicz J. (2012). *Odbić się od dna? Rola jakości życia w przebiegu i efektach terapii osób uzależnionych od alkoholu*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Chodkiewicz J. (2016). *Zapobieganie nawrotom w chorobie alkoholowej – przegląd piśmiennictwa*. „Psychiatria”, 3(3), s. 105–111.
- Cierpiąłkowska L., Kubiak J. (2010). *Co leczy w podstawowej terapii osób uzależnionych?* „Terapia Uzależnienia i Współuzależnienia”, 4, s. 5–9.
- Cloninger C.R., Bohman M., Sigvardsson S. (1981). *Inheritance of alcohol abuse: cross-fostering analyses of adopted men*. „Arch Gen Psychiatry”, 38, s. 861–868.
- Cohen S., Kamarck T., Mermelstein R. (1983). *A global measure of perceived stress*. „J. Health Soc. Behav.”, 24, s. 385.
- Copello A., Ibanga A., Orford J., Templeton J., Velleman R. (2010). *The 5-Step Method: Future directions*. „Drugs: education, prevention and policy”, 17 (S1), s. 203–210.
- Cranford J.A., Zucker R.A., Jester J.M. (2010). *Parental Alcohol Involvement and Adolescent Alcohol Expectancies Predict Alcohol Involvement in Male Adolescents*. „Psychology of Addictive Behaviors”, 24(3), s. 386–396.
- Cunningham J.A., Kypri K., McCambridge J. (2011). *The use of emerging technologies in alcohol treatment*. „Alcohol Research and Health”, 22 (2), s. 320–326.
- Cunningham J.A., Lin E., Ross H.E. (2000). *Factors associated with untreated remission from alcohol abuse or dependence*. „Addict. Behav”, 25(2), s. 317–321.
- Cunningham J.A., McCambridge J. (2012). *Is alcohol dependence best viewed as a chronic relapsing disorder?* „Addiction”, 107(1), s. 6–12.
- Curran M., Totenhagen C., Serido J. (2010). *How Resources (or Lack Thereof) Influence Advice Seeking on Psychological Well-being and Marital Risk: Testing Pathways of the Lack of Financial Stability, Support, and Strain*. „J Adult Dev”, 17, s. 44–56.

- Cwalina W. (2000). *Zastosowanie modelowania równań strukturalnych w naukach społecznych*, w: *Statystyka w badaniach naukowych oraz Polska wersja STATISTICA NEURAL NETWORKS*. Materiały na seminaria organizowane przez StatSoft Polska Sp. z o.o. 9 października 2000 r. w Warszawie, (15–22). Kraków: StatSoft Polska.
- Czabała Cz., Kluczyńska S. (2015). *Poradnictwo psychologiczne*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Czabała J.Cz. (1994). *Wyniki badań nad psychoterapią – ich użyteczność dla praktyki klinicznej*. „*Psychoterapia*”, 4 (91), s. 33–40.
- Czabała J.Cz. (2006). *Czynniki leczące w psychoterapii*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Czabała J.Cz. (2012). *Psychologiczne metody w leczeniu uzależnień*, w: *Uzależnienie od narkotyków. Podręcznik dla terapeutów*, P. Jabłoński (red.). Warszawa: Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii.
- Czapinski J., Panek T. (2011). *Diagnoza społeczna 2011. Warunki i jakość życia Polaków*, http://www.diagnoza.com/pliki/raporty/Diagnoza_raport_2011.pdf.
- Danielsson A., Romelsjöö A., Tengström A. (2011). *Heavy episodic drinking in early adolescence: gender-specific risk and protective factors*. „*Substance Use and Misuse*”, 46(5), s. 633–643.
- Danieluk B. (2010). *Zastosowanie regresji logistycznej w badaniach eksperymentalnych*. „*Psychologia Społeczna*”, 52–3(14), s. 199–216.
- Dawson D.A., Grant B.F., Stinson F.S. (2005). *Recovery from DSM-IV alcohol dependence: United States 2001-2002*. „*Addiction*”, 100(3), s. 281–292.
- De Rick A., Vanheule S. (2007). *Attachment styles in alcoholic inpatients*. „*European Addiction Research*”, 13, s. 101–108.
- DiClemente, C., Bellino, L.E., Neavins, T.M. (1999). *Motivation for Change and Alcoholism Treatment*. w: *Alcohol Research & Health*, 23(2), s. 86–92.
- Diehl A., Croissant B., Batra A. (2007). *Alcoholism in women: is it different in onset and outcome compared to men?*, „*Eur Arch Psychiatry Clin Neurosci*”, 257(6), s. 344–351.
- Dudek B., Gruszczyńska E., Koniarek J. (2006). *Teoria zachowania zasobów S. Hobfolla – zagadnienia teoretyczne i metodologiczne oraz adaptacja kwestionariusza COR-Evaluation*, w: *Psychologia zdrowia: teoria, metodologia i empiria*, T. Pasikowski, H. Sęk (red.). Poznań: Wydawnictwo Naukowe.
- Dudek B., Koniarek J., Szymczak W. (2007). *Stres związany z pracą a teoria zachowania zasobów Stevana Hobfolla*. „*Medycyna Pracy*”, 58(4), s. 317–325.
- Ehrlich M., Harville E., Xiong X. (2010). *Loss of Resources and Hurricane Experience as Predictors of Postpartum Depression Among women in Southern Louisiana*. „*Journal of Women's Health*”, 19(5), s. 877–884.
- Ennis N.E., Hobfoll S.E., Schröder K.E. (2000). *Money Doesn't Talk, It Swears: How Economic Stress and Resistance Resources Impact Inner-City Women's Depressive Mood*. „*American Journal of Community Psychology*”, 28 (2).
- Enoch M.-A. (2006). *Genetic and Environmental Influences on the Development of Alcoholism: Resilience vs. Risk*. „*Ann N Y Acad Sci*”, 1094, s. 19–201.

- Enoch M.-A. (2011). *The role of early life stress as a predictor for alcohol and drug dependence.* „Psychopharmacology”, 214(1), s. 17–31.
- Epler A.J., Sher K.J., Loomis T.B., O’Malley S.S. (2009). *College Student Receptiveness to Various Alcohol Treatment Options.* „Journal of American College Health”, 58 (1), s. 26–32.
- Everen C., Durkaya M., Everen B. (2012). *Relationship of relapse with impulsivity, novelty seeking and craving in male alcohol-dependent inpatients.* „Drug and Alcohol Review”, 31, s. 81–90.
- Evren C., Cetin R., Durkaya M. (2010). *Clinical Factors Associated with Relapse In Male Alcohol Dependents During Six-Month Follow-up.* „Bulletin of Clinical Psychopharmacology”, 20(1), s. 14–21.
- Feldstein S.W., Forcehimes A.A. (2007). *Motivational Interviewing with Underage College Drinkers: A Preliminary Look at the Role of Empathy and Alliance.* „American Journal of Drug and Alcohol Abuse”, 33 (5), s. 737–746.
- Finney J.W. (2000). *Limitations in using existing alcohol treatment trials to develop practice guidelines.* „Addiction”, 95 (10), s. 1491–1500.
- Finski A.M. (2000). *Program dwunastu kroków AA a psychoterapia.* „Terapia Uzależnienia i Współuzależnienia”, 1.
- Folgeraiter F., Pasini A. (2009). *Self-help Groups and Social Capital: New Directions in Welfare Policies?* „Social Work Education”, 28 (3), s. 253–267.
- Ford I.W., Gordon S. (1999). *Coping with sport injury: resources loss and the role of social support.* „Journal of Personal and Interpersonal Loss”, 4, s. 243–256.
- Foroud T., Edenberg H.J., Crabbe J.C. (2010). *Genetic Research. Who Is At Risk for Alcoholism.* „Alcohol Research & Health”, 33(1), s. 64–74.
- Foroud T., Edenberg H.J., Goate A. (2000). *Alcoholism susceptibility: Confirmation studies in a replicate sample and further mapping.* „Alcoholism, Clinical and Experimental Research”, 24, s. 933–945.
- Foroud T., Phillips T.J. (2012). *Assessing the Genetic Risk for Alcohol Use Disorder.* „Alcohol Research: Current Reviews”, 34(3), s. 266–273.
- Francuz P., Mackiewicz R. (2005). *Liczby nie wiedzą, skąd pochodzą. Przewodnik po metodologii i statystyce. Nie tylko dla psychologów.* Lublin: Wydawnictwo KUL.
- Freedy J.R., Shaw D.L., Jarrell M.P. (1992). *Towards an understanding of the psychological impact of natural disasters: An application of the conservation resources stress model.* „J Trauma Stress”, 5, s. 441–454.
- Fudała J. (2009). *Rozpoznawanie osób pijących alkohol w sposób ryzykowany i szkodliwy.* w: B. Bętkowska-Korpala (red.), *Uzależnienia w praktyce klinicznej. Zagadnienia diagnostyczne.* Warszawa: PARPAMEDIA.
- Fudała J., Dąbrowska K., Łukowska K. (2013). *Miedzy diagnozą a działaniem.* Warszawa: Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich.
- Gerhart J.I., Canetti D., Hobfoll S.E. (2015). *Traumatic Stress in Overview: Definition, Context, Scope, and Long-Term Outcomes.* w: K.E. Cherry (red.), *Coping with Disasters and Other Negative Life Events.* Springer.

- Giancola P.R. (2000). *Executive Functioning: A Conceptual Framework for Alcohol-Related Aggression*. „Experimental and Clinical Psychopharmacology”, 8(4), s. 576–597.
- Gilbertson R. (2008). *The Role of Selected Factors in the Development and Consequences of Alcohol*. „Alcohol Research & Health”, 31(4), s. 389–399.
- Gordon S.M., Sterling R., Siatkowski C. (2006). *Impatient Desire to Drink as a Predictor of Relapse to Alcohol Use Following Treatment*. „The American Journal on Addictions”, 15, s. 242–245.
- Gorman D.M., Peters T.J. (1990). *Types of life events and the onset of alcohol dependence*. „British Journal of Addiction”, 85, s. 71–79.
- Górniak J., Wachnicki J. (2004). *Pierwsze kroki w analizie danych*. Kraków: SPSS Polska.
- Gorski T.T., Miller M. (1995). *Jak wytrwać w trzeźwości*. Warszawa: AKURACIK.
- Graham K., Bernards S., Knibbe R. (2011). *Alcohol-related negative consequences among drinkers around the world*. „Addiction”, 106, s. 1391–1405.
- Grant B.F., Stinson F.S., Dawson D.A. (2004). *Co-occurrence of 12-month alcohol and drug use disorders and personality disorders in the United States: results from the National Epidemiological Survey on Alcohol and Related Conditions*. „Arch Gen Psychiatry”, 61, s. 361–368.
- Green, C.A., Polen, M.R., Leo, M.C. (2010). *Drinking patterns, gender and health III: Avoiding Versus seeking health care*. W: *Addiction Research and Theory*, 18(2), s. 160–180.
- Greenglass E.R., Fiksenbaum L. (2009). *Proactive coping, positive affect, and well-being*. „Europ. Psychol.”, 14, 29.
- Grosso J.A., Epstein, E.E., McCrady, B.S. (2013). *Women’s motivators for seeking treatment for alkohol use disorders*. W: *Addictive Behaviors*, 38(6), s. 2236–2245.
- Gustafson D.H., Boyle M.G., Shaw B.R. (2011). *An e-health solution for people with alcohol problems*. „Alcohol Research and Health”, 33 (4), s. 327–337.
- Gustavsson J.P., Weinryb S., Goransson S. (1996). *Stability and predictive ability of personality traits across 9 years*. „Pers Individ Diff”, 22, s. 783–791.
- Habrat B. (2001). *Leki stosowane w leczeniu uzależnienia od alkoholu*. „Alkoholizm i Narkomania”, 14(1), s. 137–149.
- Habrat B. (2013). *Poszerzanie celów i strategii w leczeniu uzależnienia od alkoholu*. „Alkoholizm i Narkomania”, 26(1), s. 27–36.
- Hall B.J., Murray S.M., Galea S. (2015). *Loss of social resources predicts incident posttraumatic stress disorder during ongoing political violence within the Palestinian Authority*. „Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology”, 50(4), s. 561–568.
- Hasin D. (2003). *Classification of Alcohol Use Disorder*. „Alcohol Research & Health”, 27(1), s. 5–17.
- Heath N.M., Hall B.J., Russ E.U. (2012). *Reciprocal relationship between resource loss and psychological distress following exposure to political violence: an empirical investigation of COR theory’s loss spirals*. „Anxiety, Stress & Coping”, 25(6), s. 679–695.
- Hemström Ö. (2001). *Per capita alcohol consumption and ischaemic heart disease*. „Addiction”, 96(1), s. 96–112.
- Hesselbrock V.M., Hesselbrock M.N. (2006). *Are there empirically supported and clinically useful subtypes of alcohol dependence?* „Addiction”, 101(1), s. 97–103.

- Hester R.K., Miller J.H. (2006). *Computer-based tools for diagnosis and treatment of alcohol problems*. „Alcohol Research and Health”, 29 (1), s. 36–40.
- Heszen I. (2012). *Problemy zdrowotwne i radzenie sobie z nimi. Od zaprzeczania do emocji pozytywnych*. w: *Zdrowie w cyklu życia człowieka*, N. Ogińska-Bulik, J. Miniszewska (red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Hinrichs A.L., Wang J.C., Bufe B. (2006). *Functional variant in a bittertaste receptor (bTAS2R16) influences risk of alcohol dependence*. „American Journal of Human Genetics”, 78, s. 103–111.
- Hobfoll S.E. (1989). *Conservation of Resources. A New Attempt at Conceptualizing Stress*. „American Psychologist”, 44(3), s. 513–524.
- Hobfoll S.E. (1993). *Resource Conservation as a Strategy for Community Psychology*. „Journal of Community Psychology”, 21, s. 128–148.
- Hobfoll S.E. (2001). *The Influence of Culture, Community, and the Nested-Self in the Stress Process: Advancing Conservation of Resources Theory*. „Applied Psychology: An International Review”, 50(3), s. 337–421.
- Hobfoll S.E. (2002). *Social and Psychological Resources and Adaptation*. „Review of General Psychology”, 6(4), s. 307–324.
- Hobfoll S.E. (2006). *Stres, kultura i społeczność. Psychologia i filozofia stresu*. Gdańsk: GWP.
- Hobfoll S.E., Blais R.K., Stevens N.R. (2015). *Vets Prevail Online Intervention Reduces PTSD and Depression in Veterans With Mild-to-Moderate Symptoms*. „Journal of Consulting and Clinical Psychology”, 84(1).
- Hobfoll S.E., Canetti-Nisim D. (2006a). *Exposure to Terrorism, Stress-Related Mental Health Symptoms, and Defensive Coping Among Jews and Arabs in Israel*. „Journal of Consulting and Clinical Psychology”, 74 (2), s. 207–218.
- Hobfoll S.E., Hall B.J., Canetti-Nisim D. (2007). *Refining our Understanding of Traumatic Growth in the Face of Terrorism: Moving from Meaning Cognitions to Doing what is Meaningful*. „Applied Psychology: an international review”, 56 (3), s. 345–366.
- Hobfoll S.E., Johnson R.J., Ennis N. (2003). *Resource Loss, Resource Gain, and Emotional Outcomes Among Inner City Women*. „Journal of Personality and Social Psychology”, 84(3), s. 632–643.
- Hobfoll S.E., Spielberger C.D. (1992). *Family Stress: Integrating Theory and Measurement*. „Journal of Family Psychology”, 6(2), s. 99–112.
- Hobfoll S.E., Stevens N.R., Zalta A.K. (2015a). *Expanding the Science of Resilience: Conserving Resources in the Aid of Adaptation*. „Psychological Inquiry”, 26, s. 174–180.
- Hobfoll S.E., Tracy M., Galea S. (2006b). *The Impact of Resource Loss and Traumatic Growth on Probable PTSD and Depression Following Terrorist Attacks*. „Journal of Traumatic Stress”, 19 (6), s. 867–878.
- Hobfoll S.E., Vinokur A.D., Pierce P.F. (2012). *The Combined Stress of Family Life, Work, and War in Air Force Men and Women: A Test of Conservation of Resources Theory*. „International Journal of Stress Management”, 19(3), s. 217–237.
- Hodge D. (2011). *Alcohol Treatment and Cognitive-Behavioral Therapy: Enhancing Effectiveness by Incorporating Spirituality and Religion*. „Social Work”, 56 (1), s. 21–31.

- Holt L.J., Lit M.D., Cooney N.L. (2012). *Prospective Analysis of Early Lapse to Drinking and Smoking Among Individuals in Concurrent Alcohol And Tabacco Treatment.* „Psychology of Addictive Behaviors”, 26(3), s. 561–572.
- Hosmer D.W., Lemeshow S. (2000). *Applied Logistic Regression.* Canada: Wiley & Sons.
- Huebner R.B., Kantor L.W. (2011). Advances in Alcoholism Treatment. „Alcohol Research and Health”, 33 (4), s. 295–299.
- Humphreys K., Weingardt K.R., Horst D., Joshi A.A., Finney J.W. (2005). *Prevalence and predictors of research participant eligibility criteria in alcohol treatment outcomes studies 1970–98.* „Addiction”, 100 (9), s. 1249–1257.
- Hunter-Reel D., McCrady B., Hildebrandt T. (2009). *Emphasizing interpersonal factors: an extension of the Witkiewitz and Marlatt relapse model.* „Addiction”, 104 (8), s. 1281–1290.
- Hussong A.M., Wirth R.J., Curran P.J. (2007). *Externalizing Symptoms Among Children of Alcoholic Parents: Entry Points for an Antisocial Pathway to Alcoholism.* „Journal of Abnormal Psychology”, 116(3), s. 539–542.
- Ibanga A. (2010). *Web-based 5-step method for affected family members.* „Drugs: education, prevention and policy”, 17 (S1), s. 129–153.
- Ilhan I.O., Demirbas H., Dogan Y.B. (2007). *Psychosocial Factors in Alcohol Use-Related Problems of Working Youth.* „Substance Use & Misuse”, 42, s. 1537–1544.
- Instytut Psychologii Zdrowia, (2000). *Badania nad rezultatami leczenia.* Tłum. K. Fronczyk. „Alkohol i Nauka”, 10, s. 1–10.
- Instytut Psychologii Zdrowia, (2000). *Dostosowanie sposobu leczenia do pacjenta.* Tłum. K. Kurza. „Alkohol i Nauka”, 10, s. 11–19.
- Iwanicka K., Malicki D., Olajossy M. (2011). *Typologia uzależnienia alkoholowego według Lescha – opis kliniczny.* „Curr Probl Psychiatry”, 12(3), s. 256–259.
- Jakubczyk A., Wojnar M. (2012). *Całkowita abstynencja czy redukcja szkód – różne strategie terapii uzależnienia od alkoholu w świetle badań i międzynarodowych zaleceń.* „Psychiatria Polska”, 46(3), s. 373–386.
- Jakubik A., Kowaluk B. (1996). *Wsparcie społeczne a utrzymywanie abstynencji u mężczyzn uzależnionych od alkoholu.* „Alkoholizm i Narkomania”, 1.
- Jaworowska A., Matczak A. (2008). *Test Niedokończonych Zdań Rotтерa.* Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
- Jędrzejko M. (2009). *Współczesne teorie uzależnień od substancji psychoaktywnych.* Pułtusk - Warszawa: ASPRA-JR.
- Jenkins M.B., Agrawal A., Lynskey M.T. (2011). *Correlates of Alcohol Abuse/Dependence in Early-Onset Alcohol-Using Women.* „The American Journal on Addictions”, 20, s. 429–434.
- Kacprzak A. (2011). *Miedzypokoleniowa transmisja alkoholizmu (na podstawie narracji „trzeźwiejących” alkoholików).* „Acta Universitatis Lodziensis, Folia Sociologica”, 38, s. 73–89.
- Kapler L. (2010). *Osoby uzależnione – klienci pomocy społecznej.* „Terapia Uzależnienia i Współuzależnienia”, 4, s. 17–20.
- King M., Marston L., Svab I. (2011). *Development and Validation of a Risk Model for Prediction of Hazardous Alcohol Consumption in General Practice Attendees: The PredictAL Study.* „PLoS ONE”, 6(8), DOI: 10.1371/journal.pone.0022175.

- Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10. Opisy kliniczne i wskaźniki diagnostyczne.* (2000). Kraków-Warszawa: Uniwersyteckie Wydawnictwo „Vesalius” IPiN.
- Klostermann K., Fals-Stewart W., Gorman C., Kennedy C., Stappenbeck C. (2005). *Behavioral couples therapy for alcoholism and drug abuse: Rationale, methods, findings, and future directions.* W: *Addiction, Assessment and Treatment with Adolescents, Adults, and Families*, C. Hilarski (red.). Rochester, NY: Haworth Press Inc., s. 235–255.
- Knop J., Penick E.C., Nickel E.J. (2007). *Paternal alcoholism predicts the occurrence but not the remission of alcoholic drinking: a 40-year follow-up.* „Acta Psychiatr Scand”, 116(5), s. 386–393.
- Kołodziejczyk M. (2000). *Polska szkoła odwyku.* „Polityka”, 28, s. 3–9.
- Kooymann, M. (2002). *Społeczność terapeutyczna dla uzależnionych.* Warszawa: KBds.PN.
- Kostkowski W. (2006). *Podstawowe mechanizmy i teorie uzależnień.* „Alkoholizm i Narkomania”, 19(2), s. 139–168.
- Kucińska M., Mellibruda J. (1997). *Program Analizy Przebiegu i Efektów Terapii Alkoholików (APETA) – koncepcja i dotyczący przebieg badań.* „Alkoholizm i Narkomania”, 3, s. 325–334.
- Kucińska M., Mellibruda J. (1997). *Zmiany stanu psychicznego po terapii odwykowej u pacjentów uczestniczących w programie badawczym APETA.* „Alkoholizm i Narkomania”, 3.
- Kucińska M., Mellibruda J. (1997b). *Sposób używania alkoholu po zakończeniu lub przerwaniu terapii uzależnienia przez pacjentów uczestniczących z programie badawczym APETA.* „Alkoholizm i Narkomania”, 3, s. 373–387.
- Kuendig H., Plant M.A., Plant M.L. (2008). *Alcohol-related adverse consequences: crosscultural variations in attribution process among young adults.* „Eur J Public Health”, 18, s. 386–91.
- Kulisiewicz T. (1969). *Alkoholizm – to także choroba.* Warszawa: Prasowe Zakłady Graficzne „Prasa”.
- Kurza K. (2004). *Analiza efektów terapii osób uzależnionych od alkoholu w placówkach lecznictwa odwykowego w Polsce – Sonda STU’2004 – badanie katamnestyczne.* Warszawa: Wyd. IPZ.
- Kurza K. (2005). *Analiza efektów terapii osób uzależnionych od alkoholu w placówkach lecznictwa odwykowego w Polsce – Sonda STU’2005 – badanie katamnestyczne.* Warszawa: Wyd. IPZ.
- Lane C., Hobfoll S.E. (1992). *How Loss Affects Anger and Alienates Potential Supporters.* „Journal of Consulting and Clinical Psychology”, 60(6), s. 935–942.
- Lang A.R. (2003). *Alkohol a reakcje emocjonalne: analiza wielowymiarowa i wielopoziomowa.* W: *Picie i alkoholizm w świetle teorii psychologicznych*, K. Leonard (red.), Warszawa: PARPA
- Langenbucher J., Martin C., Labouvie E. (2000). *Toward the DSM-V: The Withdrawal Gate Model Versus the DSM-IV in the Diagnosis of Alcohol Abuse and Dependence.* „Journal of Consulting and Clinical Psychology”, 68(5), s. 799–809.
- LeDoux J. (2000). *Mózg emocjonalny.* Poznań: Media Rodzina.
- Lesch O.M., Dietzel M., Musalek M. (1988). *The Course of Alcoholism. Long-Term Prognosis in Different Types.* „Forensic Science International”, 36, s. 121–138.

- Lesch O.M., Kefer J., Lentner S. (1998). *Diagnosis of chronic alcoholism-classificatory problems. „Psychopathology”*, 23(2), s. 88–96.
- LiT-K., Hewitt B.G., Grant B.F. (2006). *The Alcohol Dependence Syndrome, 30 years later: a commentary. „Addiction”*, 102, s. 1522–1530.
- Long J.C., Knowler W.C., Hanson R.L. (1998). *Evidence for genetic linkage to alcohol dependence on chromosomes 4 and 11 from an autosome-wide scan in an American Indian population. „American Journal of Medical Genetics”*, 81, s. 216–221.
- Ludwig A.M., Wikler A. (1974). “Craving” and relapse to drink. *„Quarterly Journal of Studies on Alcohol”*, 35, s. 108–130.
- Maisto S.A., Connors G.J., Zwykai W.H. (2000). *Alcohol Treatment, Changes in Coping Skills, Self-Efficacy, and Levels of Alcohol Use and Related Problems 1 Year Following Treatment Initiation. „Psychology of Addictive Behaviors”*, 14 (3), s. 257–266.
- Maisto S.A., Galizio M., Connors G.J. (2000). *Uzależnienia. Zażywanie i Nadużywanie*. Warszawa Fundacja KARAN.
- Makarowski R. (2013). *Sport w sportach wysokiego ryzyka*. Warszawa: Difin SA.
- Mallin M.L., Mayo M. (2006). *Why did I lose? A conservation of resources view of salesperson failure attributions. „Journal of Personal Selling and Sales Management”*, 26(4), s. 345–357.
- Marlatt A. (1996). *Taxonomy of high-risk situations for alcohol relapse: evolution and development of a cognitive-behavioral model. „Addiction”*, 91, (Supl.), s. 37–49.
- Marlatt G.A., Gordon J.R. (1985). *Relapse Prevention: Maintenance strategies in the treatment of addictive behaviors*. New York: Guilford.
- Massey Z., Chartier K.G., Stebbins M.B. (2015). *Explaining the Frequency of Alcohol Consumption in a Conflict Zone: Jews and Palestinians in Israel. „Addictive behaviors”*, 46, s. 31–38.
- McKay J.R., Hiller-Sturmhofel S. (2011). *Treating Alcoholism As a Chronic Disease. „Alcohol Research and Health”*, 33 (4), s. 356–370.
- McRae R. (1993). *Moderated analyses of longitudinal personality stability. „J Pers Soc Psychol”*, 65, s. 577–585.
- Mellibruda J. (1997). *Psycho-bio-społeczna koncepcja uzależnienia od alkoholu. „Alkoholizm i Narkomania”*, 3, s. 277–306.
- Mellibruda J. (1997b). *Strategiczno-strukturalna terapia uzależnienia. „Alkoholizm i Narkomania”*, 3, s. 307–324.
- Mellibruda J., Sobolewska-Mellibruda Z. (2006). *Integracyjna psychoterapia uzależnień. Teoria i praktyka*. Warszawa: IPZ.
- Mellibruda J., Włodawiec B. (1997a). *Zmiany funkcjonowania społecznego po terapii odwykowej u pacjentów uczestniczących w programie badawczym APETA. „Alkoholizm i Narkomania”*, 3.
- Menard S. (2002). *Applied Logistic Regression Analysis*. USA: Sage Publications.
- Merline A., Jager J., Schulenberg J.E. (2008). *Adolescent Risk Factors for Adult Alcohol Use and Abuse: Stability and Change of Predictive Value across Early and Middle Adulthood. „Addiction”*, 103(1), s. 84–99.

- Merton, R.K. (1982). *Teoria socjologiczna i struktura społeczna*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych – X Rewizja (2008). *Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia*, t. I.
- Miller S.D., Berg I.K. (2000). *Terapia krótkoterminowa skoncentrowana na rozwiązaniu*. Łódź: Galaktyka.
- Miller W.R. (2009). *Wzmacnianie motywacji do zmiany w terapii nadużywania substancji*. Warszawa: PARPAMEDIA.
- Miller W.R., Rollnick S. (2010). *Wywiad motywujący*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Minister Zdrowia. (2015). *Narodowy program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. PARPA*: http://www.parpa.pl/images/file/NP%202011_2015.pdf.
- Miniszewska J., Chodkiewicz J. (2013). *Zmaganie się z przewlekłą chorobą somatyczną w świetle psychologicznej koncepcji stresu*. „Przegląd Lekarski”, 70(7), s. 448–453.
- Montgomery L., Burlew A.K., Kosinski A.S., Forcehimes A.A. (2011). *Motivational Enhancement Therapy for African American Substance Users: A Randomized Clinical Trial*. „Cultural Diversity and Ethnic Minority Psychology”, 17 (4), s. 357–365.
- Moore T.M., Seavey A., Ritter K. (2014). *Ecological Momentary Assessment of the Effects of Craving and Affect on Risk for Relapse During Substance Abuse Treatment*. „Psychology of Addictive Behaviors”, 28(2), s. 619–624.
- Moos R.H., Moos B.S. (2005). *Sixteen-year changes and stable remission among treated and untreated individuals with alcohol use disorders*. „Drug and Alcohol Dependence”, 80(3), s. 337–347.
- Moos R.H., Moos B.S., Timko C. (2006). *Gender, Treatment and Self-Help in Remission from Alcohol Use Disorders*. „Clinical Medicine & Research”, 4(3), s. 163–174.
- Moskalewicz J., Sierosławski K., Dąbrowska K. (2006). *Ocena systemu leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych w Polsce*. „Alkoholizm i Narkomania”, 19(4), s. 327–355.
- Muthén B. (2006). *Should substance use disorders be considered as categorical Or dimensional? Addiction*, 101(1), s. 6–16.
- Mycielski J. (2010). *Ekonometria*. Warszawa: Wydział Nauk Ekonomicznych UW.
- Napierała M. (2013). *Redukcja szkód i strategia picia kontrolowanego – nowy paradymat w leczeniu uzależnień od alkoholu*. „Hygeia Public Health”, 49(2), s. 255–228.
- Neveu J.P. (2007). *Jailed resources: Conservation of resources theory as applied to burnout among prison guards*. „Journal of Organizational Behaviour”, 28, s. 21–42.
- Niewiadomska I. (2010). *Zasoby psychospołeczne czynnikiem warunkującym pozytywną adaptację człowieka*. W: *Skazani na wykluczenie? Zasoby adaptacyjne osób zagrożonych marginalizacją społeczną*, M. Kalinowski, I. Niewiadomska (red.). Lublin: Wyd. KUL, s. 15–38.
- Niewiadomska I. (2011). *Zakorzenianie społeczne więźniów*. Lublin: Wyd. KUL.
- Niewiadomska I. (2014). *Dynamika cierpienia u osób uzależnionych: porównanie doświadczeń alkoholików pijących i alkoholików w okresie wcześniej abstynencji*. W: *Cierpienie:*

- między sensem a bezsensem. Studium interdyscyplinarne*, M. Kalinowski, I. Niewiadomska, L. Szot (red.). Łuck: Wyd. Uuniersyteu Lesi Ukrainki.
- Niewiadomska I., Chwaszcz J., Bartczuk R. (2013). *The significance of relationships between self-efficacy and the distribution of resources in the positive adaptation of young offenders*. „Problems of Forensic Sciences”, 93, s. 404–420.
- Niewiadomska I., Sikorska-Głodowicz M. (2004). *Alkohol*. Lublin: Gaudium.
- Nikodemcka S. (1999). *Demograficzny portret pacjenta cz. I. „Terapia Uzależnienia i Współuzależnienia”*, 4.
- Nikodemcka S. (2000). *Demograficzny portret pacjenta cz. II. „Terapia Uzależnienia i Współuzależnienia”*, 1.
- Nikodemcka S. (2000). *Efekty terapii w różnego typu placówkach odwykowych. „Terapia Uzależnienia i Współuzależnienia”*, 1.
- Nikodemcka S. (2000a). *Stabilizacja rodzinna pacjentów uzależnionych. „Świat Problemów”*, nr 12.
- Nolen-Hoeksema S., Hilt L. (2006). *Possible Contributors to the Gender Differences in Alcohol Use and Problems*. „The Journal od General Psychology”, 133(4), s. 357–374.
- Nordfjern T. (2011). *Relapse patterns among patients with substancje use dis order*. „Journal of Substance Use”, 16(4), s. 313–329.
- O’Farrell T.J., Hooley J., Fals-Stewart W., Cutter H.S. (1998). *Expressed Emotion and Relapse in Alcoholic Patients*. „Journal of Consulting and Clinical Psychology”, 66 (5), s. 744–752.
- Oh E., Jorm A.F., Wright A. (2009). *Perceived helpfulness of websites for mental health information. A national survey of young Australians*. „Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology”, 44, s. 293–299.
- Ojedokun O., Idemudia E. (2014). *Burnout among paramilitary personnel in Nigeria: a perspective from Conservation of Resources Theory*. „South African Journal of Psychology”, 44(1), s. 106–117.
- Ostafin, B.D., Marlatt, G.A., Greenwald, A.G. (2008). *Drinking without thinking: An implicit measure of alcohol motivation predicts failure to control alcohol use*. W: *Behaviour Research and Therapy*, 46(11), s. 1210–1219.
- Ostlund A., Hensing G., Sundh V. (2007). *Changes in some personality traits after recovery from alcohol dependence/abuse, anxiety and depression – Results of a 5-year follow-up in a general population sample of woman*. „Nord J Psychiatry”, 61(4), s. 279–287.
- Pańczyk M., Gotlib J. (2008). *Farmakogenetyka w badaniach nad ryzykiem rozwoju uzależnienia od alkoholu*. „Psychologia-Etiologia-Genetyka”, 18, s. 23–47.
- Pettinati H.M., Meyers K., Evans B.D., Ruetsch C.R., Kaplan F.N., Jensen J.M., Hadley T.R. (1999). *Inpatient alcohol treatment in a private healthcare setting: which patients benefit and at what cost?*, „American Journal on Addictions”, 8 (3), s. 220–233.
- Pinker S. (2012). *Tabula rasa. Spory o naturę ludzkiej*. Sopot: GWP.
- Polcin D.L. (1997). *The etiology and diagnosis of alcohol dependence: differences in the professional literature*. „Psychotherapy”, 34(3), s. 25–35.
- Polcin D.L., Korcha R., Greenfield T.K. (2012). *Pressure to reduce drinking and reasons for seeking treatment*. W: *Contemporary Drug Problems*, 39(4), s. 687–714.

- Postel M.G., Haan H.A. de, De Jong C.A.J. (2010). *Evaluation of an E-Therapy Program for Problem Drinkers: A Pilot Study*. „Substance Use and Misuse”, 45 (12), s. 2059–2075.
- Problemy współczesnej resocjalizacji (2010), L. Pytka, B. Nowak (red.). Wydawnictwo: Pedagogium WSPR. Rahill G.J., Lopez E.P., Vanderbiest A., Rice Ch. (2009). *What is Relapse? A Contemporary Exploration of Treatment of Alcoholism*. „Journal of Social Work Practice in the Addictions”, 9, s. 245–262.
- Razvodovsky J. (2000). *Wpływ czynników społecznych na powstawanie uzależnienia od alkoholu*. Referat wygłoszony na konferencji naukowo-szkoleniowej „Genetyczne i środowiskowe uwarunkowania uzależnienia od alkoholu”, Szczecin.
- Rehm J. (2004). *Alcohol use. W: Comparative quantification of health risk: Global and regional burden of disease attributable to selected major risk factors*. WHO, Geneva, 1, M. Ezzati (red.), s. 959–1108.
- Riahi A. (2004). *Analiza funkcjonowania psychicznego u osób kończących Podstawowy Program Terapii Uzależnienia*. Warszawa: Wyd. IPZ.
- Riessman F., Carroll D. (2000). *Nowa definicja samopomocy. Polityka i praktyka*. Warszawa: PARPA.
- Riper H., Kramer J., Smit F. (2007). *Web-based self-help for problem drinkers: a pragmatic randomized trial*. „Addiction”, 103, s. 218–227.
- Room R., Makela K. (2000). *Typologies of the cultural position of drinking*. „J Stud Alcohol”, 61, s. 475–83.
- Rotter J.B., Lah M.I., Rafferty J.E. (1992). *The Rotter incomplete sentences blank manual*. New York, USA: Psychological Corporation.
- Rowe C.L., Liddle H.A. (2008). *Multidimensional Family Therapy for Adolescent Alcohol Abusers*. „Alcoholism Treatment Quarterly”, 26 (1–2), s. 105–123.
- Ruiz M.A., Pincus A.L., Dickinson K.A. (2003). *NEO PI-R Predictors of alcohol use and alcohol-related problems*. „Journal of Personality Assessment”, 3, s. 226–236.
- Rydzewski P. (2010). *Metody analizy danych w socjologicznych badaniach rozwodów*. „Roczniki Nauk Społecznych”, 2(38), s. 275–298.
- Sanchez-Craib, M. (1976). *Cognitive and behavioral coping strategies in the reappraisal of stressful social situations*. „Journal of Counseling Psychology”, 23, s. 7–12.
- Sayette M.A. (2003). *Teoria poznawcza i związane z nią badania*. W: *Picie i alkoholizm w świetle teorii psychologicznych*, K. Leonard (red.). Warszawa: PARPA.
- Schuckit M.A., Tipp J., Smith T.L. (1995). *An evaluation of Type A and Type B alcoholics*. „Addiction”, 90, s. 1189–1204.
- Schumm J.A., O’Farrell T.J., Murphy C.M., Fals-Stewart W. (2009). *Partner Violence Before and After Couples-Based Alcoholism Treatment for Female Alcoholic Patients*. „Journal of Consulting and Clinical Psychology”, 77 (6), s. 1136–1146.
- Schutte K.K., Brennan P.L., Moos R.H. (2009). *Treated and untreated remission from problem drinking in late life: Post-remission functioning and health-related quality of life*. „Drug and Alcohol Dependence”, 99(1–3), s. 150–159.
- Seiling S.B. (2006). *Changes in the Lives of Rural Low-Income Mothers: Do Resources Play a Role in Stress?* „Journal of Human Behavior in the Social Environment”, 13(1), s. 19–42.

- Sempruch-Malinowska K., Zygałdo M. (2012). *Redukcja szkód związanych z przyjmowaniem środków psychoaktywnych*. W: *Uzależnienie od narkotyków. Podręcznik dla terapeutów*, P. Jabłoński (red.). Warszawa: Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii.
- Shazer S., Isebaert L. (2003). *The Bruges Model: A Solution-Focused Approach to Problem Drinking*. „Journal of Family Psychotherapy”, 14 (4), s. 43–52.
- Shelton M.D., Parsons O.A. (1987). *Alcoholics' self-assessment of their neuropsychological functioning in everyday life*. „Journal of Clinical Psychology”, 43(3), s. 395–403.
- Shiffman, S. (1997). *Problemy pojęciowe w badaniach nad nawrotami*. W: M. Gossop (red.), *Nawroty w uzależnieniach*, Warszawa: PWN.
- Sobczyk M. (2002). *Statystyka*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Sobell, L.C., Sobell, M.B., Toneatto, T., Leo, G.I. (1993). *What triggers the resolution of alcohol problems without treatment*. *Alcoholism, Clinical and Experimental Research*, 17(2), s. 217–224.
- Sokołowska E. (1998). *Nowe spojrzenia na Test Niedokończonych Zdań*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
- SPSS Inc. (2006). SPSS 14.0PL for Windows. Wersja 14.0.2. Chicago: SPSS Inc.
- Stanford M., Banerjee K., Garner R. (2010). *Chronic Care and Addictions Treatment: A Feasibility Study on the Implementation of Posttreatment Continuing Recovery Monitoring*. „Journal of Psychoactive Drugs”, 6, s. 295–303.
- Staniaszek M. (1987). *Substancje uzależniające i typy uzależnień*. W: *Farmakoterapia w stanach uzależnień*, M. Staniaszek (red.). Warszawa: PTP.
- Steinglass P. (2008). *Family systems and motivational interviewing: A systemic-motivational model for treatment of alcohol and other drug problems*. „Alcoholism Treatment Quarterly”, 26 (1–2), s. 9–29.
- Steuden S. (2002). *Z psychologicznej problematyki zdrowia i choroby*. W: *Jak świata mniej widzę. Zaburzenia widzenia a jakość życia*, P. Oleś, S. Steuden, J. Toczydłowski (red.). Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL.
- Steuden S., Oleś P. (2006). *Życie jako zadanie*. Lublin: Wydawnictwo KUL.
- Stofle G.S. (2004). *Addiction treatment online. The promises and problems of alcohol and drug inter ventions in cyberspace*. „Behavioral Health Management”, 24 (2), s. 53–55.
- Szczygieł Ł. (2008). *Psychofarmakoterapia uzależnienia od alkoholu*. „Gazeta Farmaceutyczna”, 8, s. 24–27.
- Szczyryba, B., Green-Trzcieniecka, A. (2004). *Motyw podjęcia, kontynuowania i ukończenia terapii u kobiet uzależnionych od alkoholu, w oddziale terapii uzależnienia od alkoholu*. W: *Alkoholizm i Narkomania*, 17(3-4), s. 221–233.
- Tatarsky A. (2012). *Redukcja szkód w psychoterapii. Nowe podejście w leczeniu uzależnień od narkotyków i alkoholu*. Warszawa: KBds.PN.
- Taylor R.R., Jason L.A., Shiraishi Y. (2006). *Conservation of Resources Theory, Perceived Stress, and Chronic Fatigue Syndrome: Outcomes of a Consumer-Driven Rehabilitation Program*. „Rehabilitation Psychology”, 51(2), s. 157–165.
- Taylor-Clift A., Holmgreen L., Hobfoll S.E. (2015). *Traumatic stress and cardiopulmonary disease burden among low-income, urban heart failure patients*. „Anxiety Stress & Coping”, 29(2), s. 1–29.

- Teesson M., Degenhardt L., Hall W. (2005). *Uzależnienia. Modele kliniczne i techniki terapeutyczne*. Gdańsk: GWP.
- Thom, B. (1986). *Sex Differences In Help-seeking for Alcohol Problems – 1. The Barriers to Help-seeking*. W: *British Journal of Addiction*, 81, s. 777–788.
- Thom, B. (1987). *Sex Differences In Help-seeking for Alcohol Problems – 2. Entry into Treatment*. W: *British Journal of Addiction*, 82, s. 989–997.
- TNS Polska (2013). *Spożycie alkoholu w Polsce raport z badań*, <http://old.pijodpowiedzialnie.pl/tns/pdf/raport.pdf>.
- Tsogia, D., Copello, A., Orford, J. (2001). Entering treatment for substance misuse: A review of the literature. *Journal of Mental Health*, 10(5), s. 481–499.
- Uekermann J., Daum J., Schlebusch P. (2003). *Depression and cognitive functioning in alcoholism*. „Society for the Study of Addiction to Alcohol and Other Drugs”, 98, s. 1521–1529.
- UKAITT Research Team, (2008). UK Alcohol Treatment Trial: client–treatment matching effects. „*Addiction*”, 103 (2), s. 228–238.
- Unal-Karagüven M.H. (2009). *Psychological Impact of an Economic Crisis: A Conservation of Resources Approach*. „International Journal of Stress Management”, 16(3), s. 177–194.
- Vaillant G.E. (1988). *What Can Long-term Follow-up Teach us About Relapse and Prevention of Relapse in Addiction?* „*British Journal of Addiction*”, 83, s. 1147–1157.
- Vaillant G.E. (2003). *A 60-year follow-up of alcoholic men*. „*Addiction*”, 98, s. 1043–1051.
- Vaillant G.E. (2005). *Alcoholics Anonymous: cult or cure?* „*Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*”, 39, s. 431–436.
- Walitzer S., Dermen K.H. (2004). *Alcohol-Focused Spouse Involvement and Behavioral Couples Therapy: Evaluation of Enhancements to Drinking Reduction Treatment for Male Problem Drinkers*. „*Journal of Consulting and Clinical Psychology*”, 72 (6), s. 944–955.
- Wallace P., Murray E., McCambridge J. (2011). *On-line randomized controlled trial of and Internet based psychologically enhanced intervention for people with hazardous alcohol consumption*. „*PloS one*”, 6(3).DOI: 10.1371/journal.pone.0014740.
- Wang J.C., Hinrichs A.L., Stock H. (2004). *Evidence of common and specific genetic effects: Association of the muscarinic acetylcholine receptor M2 (CHRM2) gene with alcohol dependence and major depressive syndrome*. „*Human Molecular Genetics*”, 13, s. 1903–1911.
- Wciórka J. (2008). *Kryteria diagnostyczne według DSM-IV-TR*. Wrocław: Elsevier Urban & Partner.
- Weisner, C. (1990). *The alcohol treatment-seeking process from a problems perspective: responses to events*. W: *British Journal of Addiction*, 85, s. 561–569.
- Willenbring M.L. (2010). *The Past and Future of Research on Treatment of Alcohol Dependence*. „*Alcohol Research and Health*”, 33 (1/2), s. 55.
- Windle M., Scheidt D.M. (2004). *Alcoholic subtypes: are two sufficient?* „*Addiction*”, 99, s. 1508–1519.
- Witkiewitz K., Marlatt G.A. (2011). *Behavioral Therapy Across the Spectrum*. „*Alcohol Research and Health*”, 33 (4), s. 313–319.
- Witkiewitz K., Masyn K.E. (2008). *Drinking Trajectories Following an Initial Lapse*. „*Psychology of Addictive Behaviors*”, 22(2), s. 157–167.

- Witkowski T. (2013). *Zakazana psychologia*. Warszawa – Stare Groszki: CiS.
- Włodawiec B. (1997). *Porównanie osób uzależnionych – pacjentów placówek Sieci z roku 1994 – do ogółu populacji. „Świat Problemów”*, 6.
- Wojnar M., Ślufarska A., Jakubczyk A. (2006). *Nawiązy w uzależnieniu od alkoholu. Część 1: Definicje i modele. „Alkoholizm i Narkomania”*, 19(4), s. 379–394.
- Woronowicz B. (1998). *Alkoholizm jest chorobą*. Warszawa: PARPA.
- Woronowicz B.T. (2009). *Uzależnienia. Geneza, terapia, powrót do zdrowia*. Warszawa: Par-pamedia.
- Wybrane zagadnienia z psychologii klinicznej. Problemy człowieka chorego* (2005), S. Steuden, M. Ledwoch (red.), Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL.
- Wyrzykowska E. (2012). *Uzależnienie od alkoholu jako wynik deficytu w zakresie relacji przywiązania. „Alkoholizm i Narkomania”*, 25(3), s. 307–315.
- Zanarini M.C. (2010). *The 10-year course of psychosocial functioning among patients with borderline personality disorder and axis II comparison subjects: a 10-year follow-up study. „Addiction”*, 106, s. 342–348.
- Zikos E., Gill K.J., Charney D.A. (2010). *Personality Disorders Among Alcoholic Outpatients: Prevalence and Course in Treatment*. „The Canadian Journal of Psychiatry”, 55(2), s. 65–73.
- Żulewska, J. (2005). *Potencjał samouzdrowiający osób doświadczających problemów z alkoholem. Przegląd badań nad zjawiskiem samowyleczeń (1990–2004)*. W: *Alkoholizm i Narkomania*, 18(4), s. 9–24.
- Zweben A. (2001). *Integrating Pharmacotherapy and Psychosocial Interventions in the Treatment of Individuals with Alcohol Problems*. „Journal of Social Work Practice in the Addictions”, 1 (3), s. 65–80.
- Zwierzchowski D. (2010). *Czynniki wpływające na proces zdrowienia w opinii osób uzależnionych od alkoholu. „Terapia Uzależnienia i Współuzależnienia”*, 5, s. 5–22.